№. 40.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 17. MAIA ROKU 1799. w PIĄTEK.

z Wiednia dnia 8. Kwietnia.

Na dniu 3. t. m. iako dniu znalezienia S. Krzyża, Cesarzowa Jmć rozdawała rozmaitym Damom ordery krzyża gwiazdziſtego.— W niedzielę z rana Xiężniczka *francuzka* w aſsyſtencyi Hrabini *Chanclos* i świty ſwoiey wyiechała do *Mitawy* w *Kurlandyi* do tamteyszego dworu *Francuzkiego*, dla zaślubienia Xiążęcia *d'Angouleme* syna Hrabiego *d'Artois*.

Nadzwyczayny Dodatek do Gazety Dworſkiey pod dniem 6. Maja ieſt w naſtępuiącey osnowie, „ Przez wysłanego od F. M. Hrabiego *Suwarow Rymnickoy* kuryera, a na dniu dziſieyszym tu przybyłego, Porucznika inżenierow Hr: *Bokarme*, odebraliśmy naſtępuiący z ſzczegułami rapport począwszy od przeyścia woyſk Cesarſkich i Rossyiſkich przez *Oglio*, aż do przybycia ich do *Medyolanu*. Na dniu 24. Kwietnia nieprzyiaciel opuścił *Oglio*, dla poruszeń uczynionych przez Pułkownika *Strauch* od regimentu *Wallis*, ktory przybył z 7 batalionami z *Tyrolu* przez dolinę *Camonica* ku *Lovere* przy pułnocnym cyplu iezio-ra *Iseo*. Armia Cesarſka przeszla w dwoch kolumnach przez tę rzekę, to ieſt prawe ſkrzydło pod kommendą Generała *Rosenberg* przez *Palazuolo* do *Bergamo*, lewe zaś pod kommendą Generała kawaleryi *Melas* przez *Ponte d'Oglio*, *Martinengo*, *Sola*, aż do rzeki *Serio*. Nazaiutrz na dniu 25. Kwietnia, wyruszyła armia w 3ch kolumnach nad *Addę*; prawa kolumna złożona z brygady G. *Vukaſſovich* i woyſk *Roſſyiſkich*, pomaszerowała przez *Ponte St. Pietro*, *Pontida*, i *Zoph* ku *Lecho*, druga kolumna złożona z dywizyi F. M. L. *Ott* i *Zoph* pomaszerowała ku *Vaprio*, i rozłożyła ſię na przeciw wsi obozem; 3cia kolumna pod Generałem kawaleryi *Melas* maſzerowała przez *Garavazio*, *Trivillo*, i ſtaneła obozem naprzeciw *Caſſano*. Tymczasem nieprzyiaciel oszańcował *Caſſano* iak naymocniey, mieysce to i prawy brzeg *Addy* mocnemi bateryami był osłoniony, a z tey ſtrony ſtały mocne przedmoſtowe fortyfikacye. Głowna kwatera kommenderuiącego nieprzyiacielſkiego Generała *Moreau* była w *Inzago*, a dwie dywizye armii iego ſtały tamże dla przeszkodzenia przeyściu przez *Addę*. Przy *Leccho* nieprzyiaciel był rownie mocno oszańcowany, i miał także na lewym brzegu przedmoſtowe fortyfikacye. Dywizya Generała *Francuzkiego Serrurier* broniła wyższey *Addy*, połowa ſtała za *Leccho*, część iedna przy *Porto Imberzago*, a druga przy *Trezzo*. Nad niższą *Addą* ku *Lodi* znaydował ſię mocny oddział dywizyi Generała nieprzyiacielſkiego *Delmas*, a w *Pizzighetone* mocna załoga. Na dniu 26. Kwietnia attakowały woyſka *Roſſyiſkie* nieprzyiaciela nad *Leccho*, a Xiąże *Pangraſian* kommenderuiący ſtrzelcami, wsparty od dwóch batalionow grenadyerow, odpędził nieprzyiaciela aż do moſtu, pomimo korzyſtney pozycyi jego. W tymże dniu Generał *Sekendorf* z obozu pod *Trevillo* wyruszył z dwoma batallionami i dwoma ſzwadronami do *Kremy*, gdzie ſię nieprzyiaciel z 1500. ludzmi dał widzieć, wysławſzy mocne patrole ku *Lodi*. Generał Hrabia *Hohenzollern* ktory iuż wprzod do *Kremony* wkroczył, wyſłał mocne forpoczty ku *Pizzighetone* tudzież przez rzekę *Po* ku *Parmie*. Nieprzyiaciel oszańcował ſię ze wſzyſtkich ſtron nad *Addą*, i przedſiewziął bronić ſię do upadłego. F. M. Hrabia *Suwarow* poſtanowił na dniu 27. przeyiść przez tę rzekę. W tym celu Generał *Vukaſſovich* przeszedł w nocy rzekę tę pod *Brivio*, na iednym od nieprzyiaciela zepsutym pływaiącym moście, ktory ſpieſznie naprawił, i zaiął korzyſtne ſtanowiſko na prawym brzegu z 4. batallionami, 2. ſzwadronami, i 4. armatami przy ſamym *Brivio*, wyſławſzy patrole ku *Ogiliate* i *Garlate*, ktore też zaraz na nieprzyjaciela napadły. Jedna Ceſarſka kolumna przybyła w wieczor o godzinie 9. za wſią *Gerraſio* proſto naprzeciw *Trezzo*, ſkładała ſię z dywizyi F. M. L. *Ott* iako przedniey ſtraży i dywizyi F. M. L. *Zoph* iako korpusu poſiłkowego. Wyſłany naprzód Kapitan pontonierow donioſł, iż tam dla ſkaliſtey góry i krętego nurtu rzeki, pontony nie mogły być ſtawiane. Generał Kwatermiſtrz Margrabia *Chatelet* ſam ſię tam udał, i znalazł rzecz wprawdzie przy trudną, iednak nie zupełnie niepodobną, poſtanowił przeto z pomocą 4go batallionu *Bannackiego* i batallionu ſtrzelcow pontony na dół przez ludzi przenieść, i pomimo wielkich trudności moſt poſtawić. Od godziny 12. w nocy aż do 5. zrana, wſzyſtkie pontony i belki ſzczęśliwie ſprowadzone zoſtały, a o godzinie w pół do 6tey moſt był zupełnie gotowym. Trzydzieści ſtrzelcow od korpusu *Asperyiſkiego* i 50. ochotnikow od regimentu *Nadasdego* przepłyneli, i zachowali ſię cicho pod samą ſkałą, na którey zamek *Trezzo* ieſt wybudowanym. Po ſkończoney budowie moſtowey, Major *Rezer* z 6ciu kompaniami wspomnionego regimentu ſtrzelcow, i z iednym pułkiem kozakow *Moſkiewſkich* przeszedł przez *Addę*, równie iak 1. batallion *Nadasdego*, 2. batallıony *Eſterhazego* i 4ty batallion *Bannacki* pod dowodztwem Pułkownika *Bideskuti*. Korpusy te attakowały nieprzyiaciela w ſamym *Trezzo* i za tym mieyscem. *Francuzi* którzy budowę tę moſtową za niepodobną sądzili, naymnieyszey w tey mierze nie dali uwagi. Za temi brygadami poszedł 7. regiment huzarow i dwa pułki kozackie; Nieprzyiaciel był aż do *Pozzo* odpartym, gdzie F. M. L. *Ott* napadł na dywizyą nieprzyiacielſką Generała *Grenier*, ktory właśnie był w zamyśle maszerowania do *Brivio* naprzeciw Generałowi *Vukaſſovich*. Bitwa była bardzo uporczywa, nieprzyiaciel zaiął ſtanowiſko między *Pozzo* i *Brivio*, gdzie iak naymocniey attakowanym zoſtał; przy tey okazyi waleczny Pułkownik *Bideskuti* kartaczem w głowę był rannym. Nieprzyiaciel, ktory tym czasem ściągnął do ſiebie poſiłki od dywizyi Generała *Victor*, iuż opasywał nasze prawe ſkrzydło, i iuż batallion nasz *Bannacki* usuwać ſię zaczął, kiedy Generał *Chatelet* wziąwszy od dywizyi F. M. L. *Zoph* dwa batalliony grenadyerow *Pers* i *Stentsch*, wyruszył z niemi przeciw nieprzyiacielowi. Batallion *Pers* uderzywſzy na front, ponioſł znaczną ſtratę. Batallion iednak *Stentsch* z dwoma ſzwadronami huzarow Arcy-Xcia *Jozefa* pod kommendą Kapitana *Kirchner* prowadzony przez Porucznika Hrabiego *Bocarme* od korpusu inżenierow, posunął ſię daley w prawą ſtronę, napadł na ſkrzydło iedno nieprzyiaciela z bagnetem w ręku, rozpędził go, a huzary Arcy-Xiążęcia *Jozefa* przedarły ſię przez nieprzyiaciela, zaieli 300. niewolnika, a 200. ludzi wycieli. Wieś *Pozzo* zoſtała bagnetem w ręku zdobyta, nieprzyiaciel tym czasem otrzymał wzmocnienia i rozłożył ſię na gościńcu idącym od *Vaprio* do *Medyolanu*, tam ieszcze raz był attakowanym. Major *Rezer* z batallionem *Nadasdego* zaiął *Vaprio* i 200. niewolnika zdobył. Nieprzyiaciel był ściganym, i przy *Gorgonzolo* wzięty zoſtał w niewolę Generał nieprzyiacielſki *Bekker* i 30. rannych Officerow. W tymże ſamym czaſie G. *Melas* wkroczył ku *Caſſano*, rozkazał ſzaniec nad kanałem *Ritorto* wyſtawiony ſzturmować, a gdy nieprzyiaciel nazad ſię usunął, zlecił moſt pływaiący ſtawiać na wspomnionym ſzerokim i niebespiecznym kanale. Porucznik korpusu pionerow Hrabia *Kinſki* pomimo mocnego ognia nieprzyiacielſkiego potrafił moſt ten poſtawić, poczym Generał *Melas* rozkazał zaraz regimentowi *Reiſk* wyruszyć przeciw ſzańcom moſtowym, ktore wraz z 3 armatami z taką szybkością zdobyte zoſtały, iż moſt ktory przez *Francuzow* iuż był zapalony, od woyſka naszego był uratowanym. Generał *Melas* zaraz całą ſwoią kolumnę wyſłał za *Addę* i tego ieszcze wieczora pomaſzerował do *Gorgonzollo*, nazaiutrz zaś zrana to ieſt dnia 28 poszedł do *Medyolanu*. Dwie dywizye Generała *Fröhlich* i *Ott* wyruſzyły także na dniu 28 ku *Medyolanowi*, prawa kolumna pod Generałem *Rosenberg* przeszła na dniu 28 przez *Addę* pod *Brivio*. Generał *Vukaſſovich* ktory iuż rzekę tę przeszedł, składał ſtraż przednią i ſpotkał pod *Verdino* na nieprzyiacielſką dywizyą Generała *Serrurier*, po uporczywey bitwie nieprzyiaciel zoſtał pobitym, i przymuſzonym do kapitulowania, całe korpus broń złożyło, officerowie otrzymali pozwolenie udania ſię na ſłowo honoru do *Francyi*, żołnierze zaś zoſtali w niewoli. Po ſkończoney tey ſprawie Generał *Vukaſſovich* wkroczył do *Como*, *Moſkale* zaś z prawey ſtrony do *Medyolanu*. W *Medyolanie* ſamym znaleziono znaczne magazyny w mundurach, broni, i żywnościach, ktorych inwentarze są teraz ſpisywane. Zabraliśmy tam iednego Generała z 500 ludźmi. W całym tym przeciągu czasu korzyść nasza ſkłada ſię z 4 Generałow zaiętych w niewolę i przeſzło 5000 ludzi, w zabitych 6000 ludzi i 80 armat, pomiędzy ktoremi 46 ſztuk wielkich, tudzież kilka ſztandarow. F. M. Hrabia *Suwarow* w tey ważney i szczęśliwey wyprawie procz pochwał oddanych męztwu i ſtałości woyſk Cesarſkich i *Roſſyiſkich*, wychwala mianowicie Generałow *Melas*, *Otto*, *Vukaſſovich*, Pułkownikow *Knesevich*, *d'Aspre Bideſkuti* etc. Szczegulniey zaś w całym tym przedſięwzięciu, oddaie pochwały okazaney przezorności, i niezmordowaney pracy Generała kwatermiſtrza Margrabiego *Chatelet* rownie iak Podpułkownikowi *Thelen* Generałowi Adjutantowi przy boku iego będącemu. F. M. *Kray* z przyzwoitym korpusem pozoſtał w okolicy *Mantui* i *Peschiery*.

Warunki kapitulacyi podane przez Generała dywizyi *Serrurier*, Generałowi *Vukaſſovich* były naſtępuiące:

Art: I. Wſzyſcy Generałowie, officerowie ſztabowi i niżſi zatrzymaią przy ſobie broń, bagaże, i konie, żołnierze także rownie od piechoty iak od iazdy zatrzymaią ſwoie bagaże.— *Zezwolono.*

Art: II. Tak pierwſi iak drudzy, w zwyczaynym porządku będą iak nayprędzey wymienieni.— *Zezwolono.*

Art: III. Nim powszechna zamiana naſtąpi, ma bydź natychmiaſt tyle *Francuzkich* niewolnikow wymienionych, ile w tey akcyi niewolnikow *Auſtryackich* w ręku *Francuzkich* znayduie ſię.— *Odmowiono.*

Art. IV. Reszta *Francuzow* na mocy ninieyszey kapitulacyi zoſtaną jeńcami woiennemi, Generałowie tudzież officerowie ſztabowi i niżſi tak *Francuzcy* iak *Piemontscy* będą na ſłowo wypuszczeni nazad do ich oyczyzny, aż do zamiany ich w czaſie naſtępney, pod warunkiem nie ſłużenia więcey przeciw Cesarzowi Jmci i iego ſprzymierzeńcom.— *Zezwolono.*

Art: V. Też ſame względy uczynione będą dla unterofficerow i żołnierzy kawaleryi ktorzy ſię w niewolę doſtali.— *Odmowiono.*— W *Verderio* dnia 9. Floreal roku 7. Rzpltey, dnia 28 Kwietnia 1799. (podp:) SERRURIER.

Dodatek. Generał *Vukaſſovich* przyrzeka, iż zaięci w niewolę żołnierze nie daley iak w kraie bywsze *Weneckie* zaprowadzeni zoſtaną, tak dalece, iż za wdaniem ſię Generała *Serrurier* u rządu ſwego, zamiana jeńcow wkrotce naſtąpi w równey liczbie, głowa za głowę, i ranga za rangę.

z Paryża dnia 30. Kwietnia.

Flotta *Breſteńſka* z 25. okrętow liniowych ſkładaiąca ſię wypłyneła z tego portu dnia 26. Kwietnia. Dnia 27. tegoż Mca 13. okrętow *Angielſkich* pokazały ſię przed tymże portem. Tegoż dnia ieden okręt z flotty *Francuzkiey* wszedł do *Bertheaume* dla naprawy, i powrocił na morze dnia 29. Tegoż dnia poſtrzeżono ieszcze *Anglikow* przed *Breſt* ktorych Admirał *Bruix* poprzedzał w tenczas 48

godzinami. Spodziewamy ſię w krotkim czaſie ważnych wiadomości od naszey flotty.

Dywizya flotty *Angielſkiey*, ktòra przed *Havre* krążyła, udała ſię z tamtąd daley na morze, iedna fregata *Angielſka*, ktòra w tamtey okolicy pozoſtała, przeyrzała tylko okręty neutralne, nie wſtrzymuiącſich w dalszey podroży.

Jeden z naszych dziennikow zapewnia, iż Rząd odebrał naypomyslnieysze wiadomości od armii *Włoſkiey*, i że nominacya Generała *Moreau* przyięta była z naywiększą radością od całey armii.

Dienniki tuteysze zawieraią w sobie liſt z głowney kwatery w *Lodi* pod dniem 28. Germinal (17. Kwietnia) w ktòrym pomiędzy innemi wyrażono ieſt co naſtępuie „ Krwawe potyczki pod dniem 26. Marca i 5. Kwietnia są iuż w *Paryżu* wiadome, nie znaiome są iednak ieſzcze wszyſtkie ich szczegoły. Dzień 26. Marca był pomimo okazałych korzyści iakie odnieśliśmy, ſzkodliwszy dla nas więcey, iak dla nieprzyiaciela, gdyż my pomimo licznego ognia artylleryi Cesarſkiey zdobyliśmy bagnetem 20. redut. Generał *Moreau*, ktòry lewym ſkrzydłem dowodził, otrzymał wielkie korzyści, i iuż do 4000 niewolnikow zachwycił. Nasze położenie było takie, iż gdybyśmy byli na dniu 26. Marca w obliczu nieprzyiaciela na placu bitwy zoſtali, on byłby ſię w nocy niechybnie cofnął. Takiego był zdania Generał *Moreau*, lecz *Scherer* poſłał mu rozkaz o godzinie 10. w wieczor do cofnienia ſię. Takim więc ſposobem opuściliśmy korzyść, ktòra nas tyle krwi kosztowała, dla zaięcia pozycyi w dniu poprzedniczym mianey. Nieprzyiaciel miał w tey bitwie 60. tyſięcy ludzi, my tylko bliſko 40. tyſięcy W bitwie pod dniem 5. Kwietnia Generał *Moreau*, zaiął iuż 3. tyſiące niewolnika, zdobył 12. armat, i znaydował ſię iuż pod murami *Werony*, kiedy otrzymał rozkaz do cofnienia ſię. Dywizye Generałow *Grenier* i *Victor* nadto od ſiebie odſunięte były. Nieprzyiaciel korzyſtał z błędu tego, i uderzył na ich ſkrzydła i tył. Tymczasem Generał *Moreau* wraz z Generałem *Delmas* pospieszył z wybranym korpusem dla zaſłonienia retyrady dywizyow. Odwaga i przytomność umyſłu iego dały nakoniec czas woyſkom naszym znowu do zebrania ſię. Nasza ſtrata w obu tych potyczkach d. 26. Marca i 5. Kwiet: wynoſiła w zabitych, rannych, i niewolnikach bliſko do 15. tyſięcy. Strata nieprzyiacielſka była nierownie większa, podaią ią do 25. tyſięcy, pomiędzy ktòremi 10. tyſięcy ieńcow znayduie ſię. Bardzo smutną ieſt rzeczą, po tak okazałych korzyściach, być przymuszonym do cofania ſię, ktòre wzdłuż rzeki *Addy* było nakazane. Wiemy, iż iuż pierwſza kolumna *Moſkalow* od 8. do 9. tyſięcy ludzi przybyła do *Werony*. Dwie inne są ieszcze mocnieysze. My oczekuiemy także na znacznieysze wzmocnienia to ieſt: na armią *Neapolitańſką* i dywizyą *Toſkańſką*. Niechętni, ktòrzy trop w trop nas śledzą, rozſieli fałszywą pogłoſkę, iż retyrada po naszym wkraczaniu, była umowiona z *Auſtryakami* dla oddania Cesarzowi Rzeczypospolitey *Cisalpińſkiey*; niektòrzyi urzędnicy publiczni w *Medyolanie* chcieli ſię iuż ztamtąd oddalać, lecz ſtałość amballadora *Francuzkiego Rivaud* wſtrzymała tę ich lękliwość; zagroził on rozſtrzelaniem każdego, ktòryby mieysce swoie ważył ſię opuścić. W tym momencie dowiaduie ſię, iż głowna kwatera w *Lodi* do *Kremy* przenieſioną zoſtanie. Wczoray wyszliśmy z *Kremony*.

W innym liście z głowney kwatery armii *Włoſkiey* pod dniem 30. Germinal (19. Kwietnia) donoszą naſtępuiące wiadomości „ Zawczoray głowna kwatera z *Lodi* przenieſiona była do *Calcio* w okolicy *Brescia*. Wczoray ieszcze daley ieſt posuniętą, i wkrotce oczekuiemy nowego ſpotkania. Woyſka z *Piemontu* wyciągnięte i dywizya Generała *Desolle*, ktòra po cofnieniu ſię Generała *Jourdan* przymuszona była do wyiścia z *Tyrolu*, złączyła ſię z armią naszą, i zaſtępuie mieysce woyſk tych, ktòre w *Mantuy* zoſtawić muſieliśmy. To wzmocnienie połączone z woyſkami, ktòre ſię w *Toſkanii* znayduią, poſtawiłoby nas w ſtanie do działania znowu zaczepnego, gdyby nami *Buonaparte* lub *Moreau* dowodził. (mianowanie tego oſtatniego na Generała en chef ieszcze nie było armii wiadome. Gdy niedawno *Moreau* w czaſie cofania ſię woyſk ſtanął w *Mantui* z Generałem *Scherer*, żołnierze wołali *Niech żyie Moreau*, *Niech żyie nasz wybawiciel.* Zołnierze ściſkali go, chwytali go za ſuknie etc.— Z *Medyolanu* pod dniem 15. Kwietnia dodaią ieszcze. Armia winna po większey części ratunek ſwoy Generałowi *Moreau*, i zamyśla po otrzymanych poſiłkach wkrotce znowu naprzod ſię posuwać.

Gdy Generał *Joubert* złożył kommendę armij *Włoſkiey*, w liście ſwoim pod dniem 9. Grudnia do Dyrektoryatu pisanym, podał na naſtępcę ſwego Generała *Moreau*. *Zapewniam was na moie ſumnienie, iż to ieſt iedyny Generał armij, ktory nią naylepiey dowodzić potrafi.* — Generał *Moreau* otrzymał od Dyrektoryatu władzę bardzo rozległą.

Redaktor zawiera w sobie odezwę do nowych konſkrypcyinych, aby z zapałem pospieszali przeciw nieprzyiacielowi, gdy ten tak wielką ſiłę przeciw nam wyprowadził. — Tenże *Redaktor* zawiera w sobie artykuł, w ktorym wyraża, iż ſiła i groźna pozycya w ktòrey nieprzyiaciel napotkanym zoſtał, dowodzi, iż on iuż oddawna zupełnie do woyny był gotowym, chociaż nas zawsze nadzieiami pokoiu kołysał. Woyna przeto nieuchronną ſię ſtała. Teraz nie idzie tylko o utrzymanie Rzpltey. ale nawet o exyſtencyą *Francyi*. Teraz woyna musi być w kray nieprzyiacielſki zanieſiona, inaczey własne nasze ſiedliſka ſpuſtoſzoneby zoſtały. Teraz idzie o to, aby pokoy za pomocą iedney kampanij zoſtał zdobytym, ieżeli niechcemy ſię narazić na upadek i okropne nowey Rewolucyi ſkutki. — Tuteysze municypalności kazały iuż losować pomiędzy rekwizycyoniſtami drugiey i trzeciey klassy, dla oznaczenia tych, ktòrzy do armij iść muszą Wſzyſtko odbyło ſię w spokoyności.

Przyiaciel Praw twierdzi, iż w *niżſzym Renie* ma bydź utworzone korpus obſerwacyine, ktorego głowna kwatera będzie w *Duſſeldorf*.— Generał *Jourdan* nie przy armii *Włoſkiey*, lecz przy *Angielſkiey* ma bydź w randze Generała inspektora.— Tymczasowy Generał *en chef* armii *Angielſkiey Moulin* wydał proklamacyą do mieszkańcow zachodnich departamenow, w ktorey oznaymuie im, iż kolumny gwardyow narodowych maią bydź w czynności poſtawione, i połączą ſię z woyſkami liniowemi dla rosproszenia kup łotrowſkich w tamtych okolicach widzieć ſię daiących.— Generał *Cherin* mianowany ieſt ſzefem ſztabu głownego przy armii *Dunaiu* na mieyscu Generała *Ernouf*.— Ob. *Bacher* ktory ſię teraz w *Frankonii* znayduie, ma zlecenie iak nayuſilniey dowiadywać ſię czy *Pichegru* w iſtocie samey znaydował ſię w tamteyszey okolicy.— Przeznaczony do *Wiednia* poseł *Hiszpańſki* Xiąże *d'Oſſuna* iuż tam nie poiedzie. Mowią nawet, iż legacya *Hiſzpańſka* wyiedzie z *Wiednia*.— Ob. *Luccheſini* ktòry tu przybył z *Lukki* z rożnemi zleceniami, znowu tam nazad powraca.— Wspaniały zamek *Marly* pod *Wersalem* zoſtał teraz sprzedanym. Nabywcy chcą go zburzyć.

Na dniu 27. Kwietnia Dyrektoryat przyſłał poselſtwo do Rady 500 w ktòrym okazał, iż ieſt potrzebą zapewnić zapłaty rozmaitych części ſłużby publiczney roku 7go, dla przedſięwzięcia ſkutecznie nowych środkow przeciw nieprzyiacielowi. Miniſter ſkarbowy podał Dyrektoryatowi dokładny rachunek wſzyſtkich od początku roku wybranych dochodow, rownie iak wniyść maiących do 1 Vendemiaire roku 8. Okazuie ſię z niego, iż deficit na rok 7 wynoſi ieszcze do 67. millionow. Tylko w ten czas (mowi poselſtwo) kiedy intereſſa ſkarbowe zoſtaną naprawione, mogą *Francuzi* iako zwycięzcy z pola bitwy powrocić. Dyrektoryat wzywa Radę aby ſię niezwłocznie zatrudniła przywroceniem rowney wagi pomiędzy dochodami i wydatkami.— Odeſłano do kommiſſyi ſkarbowey.— W tymże dniu Dyrektoryat przyſłał poselſtwo, żądaiąc kredytu od 5 millionow dla Miniſtrow ſkarbowego i wewnętrznego, dla zapłacenia kupcow zagranicznych, ktòrzy *Francyi* w czaſie niedoſtatku zboża doſtawiali, a ktòrych pretensye pomiędzy zaległe długi są umieszczone.— Odeſłano rownie do kommiſſyi ſkarbowey.

Mantua ma być przynaymniey na 14. mieſięcy w żywność opatrzona.—Ob. *Sabathier* ſekretarz prywatny Ob. *Sieyes* przybył w tych dniach do *Paryża*. Wkrotce wyiedzie do *Arles* w południowey *Francyi*.—W *Rzymie* Kommiſſarze *Francuzcy* zaieli w poſſeſſyą pałac *Florencki* i *Medyceuszow* do Xiążęcia *Toſkańſkiego* należące. -*Papież* na dniu 14. wyiechał z *Parmy* do *Briançon*.— Zawczoray powrocili tu nasi deputowani handlowi z *Florencyi*. Przyięci byli tamże iak naylepiey od Generała *Gauthier* i Kommiſſarza rządowego Ob. *Reinhard*. Port tamteyszy za ich przełożeniem ma być znowu otwartym dla wſzyſtkich przychodzących i odchodzących okrętow handlowych, równie iak bieg pocztowy zupełnie wolny. Własności *Anglikow* i poddanych *Barbaryiſkich* są ſkonfiſkowane, ale ieszcze nie sprzedane. Maiątki poddanych Ceſarſkich, *Grekow* i *Sycyliycżykow* zoſtaie tymczasowo pod ſekweſtrem. Pracuią teraz iednak nad ich oswobodzeniem pod pewnemi warunkami.

W *Neapolu* ſławnemu *Filanghieri*, posąg ma bydź wyſtawiony. —Stoſownie do wiadomości z *Hiszpanij* przybyłych, w *Ameryce Hiszpańſkiey* ma leżeć w gotowiznie 60. millionow piaſtrow. Czekaią tam tylko na bespieczną okazyą, dla przeſłania ich do *Hiszpanij*. W *Ferrol* wſiadło na okręty pięć tyſięcy woyſka *Hiszpańſkiego*, pod kommeudą Generała *Oſaril*.

Poddani mocarſtw woynę z *Francyą* prowadzących mianowicie poddani *Angielscy*, *Portugalscy*, *Neapolitańscy*, i kraiow Barbaryiſkich wyiąwszy *Marok*, w 8miu dniach muszą wyiechać z *Toſkanii* i w *Liworno* wſiąść na okręty pod karą, iż będą iako ſzpiegowie traktowani. Na przełożenie konsula *Szwedzkiego*, Vice-Konsul *Angielſki* w *Liworno* z zwielu maytkami *Angielſkiemi* na wolność zoſtał wypuszczonym. Rozmaici emigranci *Francuzcy* udali ſię do *Palermo* z miniſtrem *Angielſkim*. W *Porto-Ferraio Francuzi* zdobyli 80. armat. Dla wſtrzymania niechętnych w rygorze, ochotnicy ſtrzelcy w *Liworno* znowu uzbroieni zoſtali. Generał *Lapoype* wyiechał z *Genui* do *Toſkanij*, dla przedſięwzięcia obrony tamteyszych brzegow.

Miniſtrowie *Toſkańscy Manfredini i Seratti*, wyiechali z *Florencyi* dnia 11. Kwietnia pod eſkortą dragonii *Francuzkiey*. Ich przeznaczenie nie ieſt wiadome.— Pan *de Priocca* bywszy miniſter *Turyńſki*, przytrzymany w zakładzie w *Briançon*, odebrał tam paszport wyiechania do *Barcellony*, gdzie udać ſię pragnął.

Rapporta *Egipſkie* przybyłe w 25. dniach do *Tulonu* uwiadomiaią nas, iż *Buonaparte* zdobył *Akrę* bez oporu. Miaſto to było rezydencyą Baszy, ktòry obiecał zniszczyć armią *Francuzką*.

Nim Generał *Buonaparte* do *Syryi* wyruszył, uformował on legion wielbladowy. Wiadomo, iż wielbłądy mogą na dzień po 30. mil uchodzić. Bawiąc w okolicy *Suez* miał przypadek, ktòry go życia omało nie pozbawił. Bałwan na morzu *Czerwonym* tak go nagle zachwycił, iż on, Generał *Cafarelli* i sztab iego generalny wiele trudow ponieśli do wydobycia ſię z wody. Do wylądowania w okolicy *Alexandryi* iedna tylko pora letnia ieſt zdatna, a w tym czaſie *Francuzi* ſpodziewali ſię wszyſtkie ſwoie nadbrzeżne pokończyć fortyfikacye.

Rząd *Francuzki* żądał od *Porty*, aby legacya *Francuzka* i inni zaięci w niewolę *Francuzi*, mogli być zamienieni za legacyą *Turecką* w *Paryżu* zoſtaiącą. Porta podobnež zamiany oświadczyła. Względem zamiany

iednak agentow *Francuzkich* w *Turczech*, Porta wſtrzymuie ſię, oświadczaiąc, iż Dyrektoryat może wszyſtkich agentow *Tureckich* zatrzymać we *Francyi*, którzy proſto do legacyi nie należeli.

Na ſeſſyi dnia 27. w Radzie 500. *Gauran* żądał wyznaczenia pensyi dla wdowy urzędnika municypalnego *Peres* w departamencie *du Gers*, który w uſkutecznieniu zaciągu rekwizycyinych zamordowanym został. *Gauran* oświadczył z tego powodu, iż Dyrektoryat otoczony ieſt agentami pełnemi machiawelizmu, od których był uwiedzionym, i ci nakłonili go do złożenia w samym departamencie *Gers* 28. urzędnikow, w liczbie których znaydował ſię także Obywatel *Peres*, lecz wiadomość ta nieprzyszła aż po śmierci iego.

Dwa *Hiszpańſkie* okręty liniowe i fregaty, które przed nieiakim czasem wypłyneły z *Cadix* z 1500. ludzmi do wylądowania, przed przybyciem swoim do *Ameryki*, schwytały 5. bogato ładowanych *Angielſkich* okrętow.

z Barcelony dnia 15. Kwietnia.

(z Dziennika Paryſkiego.)

Spodziewano ſię tu przez nieiaki czas rozpoczęcia woyny z *Portugalią*. Podług rozkazow przez kuryera z *Madrytu* przyſłanych, włożono *embargo* na wſzyſtkie okręty handlowe *Portugalſkie*, ktore ſię znaydowały w tym porcie; Lecz im potym były wrocone po wyprzedaniu ładunkow, i po przedſiewzięciu przyzwoitych środkow, ażeby niedoſtarczały żadnych poſikow *Anglikom*, przeciwko którym zdaie ſię, iż w *Majorce* i *Kartagenie* czynią ſię ſpieſzne przygotowania. — Nowy kuryer dnia onegdayszego z *Madrytu* przybyły przywiozł rozkazy, które natychmiaſt poſłano do *Majorki*; lecz tym czasem korrespondencya z tą wyspą ieſt nader trudna, z przyczyny uſtawicznego w tych ſtronach nieprzyiacioł krążenia. Przed czterema dniami prawie przy ſamym weyściu do portu, y upędzali ſię za okrętami *Szwedzkiemi*, lecz ogień z bateryow przymuſił ich do oddalenia ſię.

Przed nieiakim czasem otrzymano wolność ſprowadzania z *Francyi* zboża; teraz rozſiano między pospolſtwem wieści, iakoby to zboże było zatrute. Rząd ſpodziewa ſię, iż wynalazł ſprawcę tych wieści.

z Hagi dnia 4. Maja.

Poſtrzeżenie flotty *Angielſkiey* z 13 okrętow liniowych i 200 przewozowych ſtatkow złożoney, i dążącey ku brzegom *Zelandyi*, ſprawiło tu wielką trwogę. Rozkazano natychmiaſt czynić spieszne przygotowania do ſilnego oney przyięcia w przypadku gdyby zamyślała o wylądowaniu.

Podług wszelkiego podobieńſtwa druga izba potwierdzi Dekret organizacyi gwardyi Narodowey.

z Altony dnia 24 Kwietnia.

Rozchodzi ſię tu wiadomość, iż *Dania* zdaie ſię ſkłaniać do założenia obozu w okolicach tego miaſta.

Skoro tylko w *Hamburgu* dowiedziano ſię o Ukazie Imperatora *Roſſyiſkiego*, Ambaſſadorowie woiuiących Mocarſtw wdali ſię za tym Miaſtem do Ambaſſadora *Rossyiskiego* Hrabiego *Murawicza*, Senat zgromadził ſię dnia 18. i natychmiaſt wyſłano kuryera do *Petersburga*. Spodziewa ſię przekonać Imperatora, iż Regencya poſtępowała ſobie zawſze ſtoſownie do zasad Rzeszy *Niemieckiey*, lecz że iako Miaſto handlowe, muſiało zachowywać neutralność, bez którey handel utrzymać ſię nie może.

z Mulheim dnia 24. Kwietnia.

Dnia 15. t. m. *Auſtryacy* uderzyli na Generała dywizyi *Oudinot* w wielu punktach iego linii, tymczasem gdy znacznieysze swoie ſiły wymierzyli przeciwko *Petershausen* wproſt *Konſtancyi*. Zoſtawszy ze wszyſtkich ſtron procz w tym mieyscu odpartemi, gotowali ſię do przeprawy *Renu*, lecz Generał *Oudinot* poſtrzegłszy to wcześnie, przymuſił ich do oddalenia ſię. Generał *Piatschek* żądał od Generała *Oudinot*, ażeby w iedney godzinie z tego miaſta uſtąpił, pod karą palenia onego. Generał *Oudinot* odpowiedział z gniewem, iż takie wezwanie rownie było smieszne iak nieludzkie, i że ponieważ chce przyiść do tey oſtateczności, nawzaiem Generał *Francuzki* zatrudniaiąc ſię ugaszeniem ich ognia, w tymże czaſie zapalić każe wszyſtkie domy ſtoiące na pułwyspie *Petershausen*, ieżeli od daty iego odpowiedzi uſłyszy ieden wyſtrzał z fortecy. To odważne przedſięwzięcie tak pomięszało nieprzyiacioł, iż naychmiaſt poprzeſtali ſtrzelania (które trwało od godziny czwartey z rana do czwartey po południu); tak dalece, iż woyſka *Francuzkie* znayduią ſię dziś nieprzeciw nieprzyiaciela, w ściſłym ſtanie obrony.

Linia pod dowodztwem Generała *Oudinot* zaczyna ſię od *Arbou*, i zachodzi aż do *Cobence* nad rzeką *Aar*; wzmocniona ieſt wielu obozami złożonemi z *Francuzow* i *Szwaycarow*, którzy z sobą iak naylepszą zachowuią zgodę. *Szwaycarow* zapala cierpliwość z iaką *Francuzi* znoszą wszelkie niewygody i trudy. Łańcuch ſtrażow tak ieſt nieprzerwany, iż niepodobna ieſt nieprzyiacielowi doſtać ſię na ten brzeg, ażeby natychmiaſt niezoſtał poſtrzeżonym i odpartym.

z Stockach dnia 27. Kwietnia.

Od dnia 20. t. m. Arcy-Xiąże *Karol* znayduie ſię w lepszym ſtanie zdrowia Co dzień przed obiadem i po obiedzie przeieżdża ſię, a wyſiadłszy z poiazdu, odbywa przechadzki z officerami po iedney i dwie godzin. W czaſie jego ſłabości zaſtępowali go w randze trzey ſzanowni Męzowie, to ieſt: Generał-Adjutant *Shmidt*, Generał *Stipschütz* i Pułkownik *Duka*. — Od trzech tygodni w okolicy naszey panuią uſtawicznie śniegi i deszcze. — Przytaczaią tu okoliczność która wiele honoru czyni Arcy-Xiążęciu i armij jego. Dwa regimenta kiryſſyerow *Naſſau* i *Mack* odprawili pierwſzy ſwoy attak według wyrazow Arcy-Xiążęcia, iak gdyby na placu exercerunku. Sam w osobie swoiey był obecnym we wſzyſtkich niebeſpiecznych mieyscach, ſam prowadził woyſko do boiu dwa batalliony grenadyerow, które go nayuſilniey błagały, aby życia ſwego na niebespieczenſtwa niepodawał. Jeden grenadyer któremu kula nogę ſtrzaſkała, rzekł: Jeſtem ieszcze ſzczęśliwy, kiedy kochany Arcy-Xiąże ſam na mnie torniſtrę poprawiał i pocieszył mnie równie iak moich towarzyszow temi ſłowy: *o biedni ludzie. Wasz poſtępek ſtoi za 50. tyſięcy woyſka.* Co za wysokie znamie człowieka i bohatera.

Z powodu przykrey pory roku, cała armia po kwaterach ieſt rozłozona. *Auſtryacy* ſtoią ſpokoynie pod *Petershauzen*, *Stein*, *Szaffuzą* i *Eglisau*, *Ren* niewſtrzymuie ich do *Szwaycar*, lecz zdaie ſię, iż Arcy-Xiążę *Karol* musi mieć powody woyſkowo-polityczne, do odłożenia wyprawy w *Szwaycaryi* na inny czas ieszcze nie oznaczony. W pismach nawet *Francuzkich* nie ieſt zataiono, iż w wielu Kantonach mniey lub więcey powſtało zaburzenia. Należy także opatrzyć ſię w znaczne magazyny, nim armia *Auſtryacka* zacznie naprzód poſtępować, gdyż *Szwaycarya* zupełny cierpi niedoſtatek żywności i furażow.

z Szwabij dnia 28. Kwietnia.

Francuzi posyłaią do *Szwaycaryi* wszyſtkie woyſka bez których ſię obeyść mogą. Tych zaś woyſk przechodzi ztamtąd wielka część do *Włoch*.

z Strazburga dnia 29. Kwietnia.

Odebrano urzędową wiadomość, iż Generał *Moreau* odnioſł wielkie korzyści nad armią *Auſtryacką*, odparł ią aż za *Adygę*, oswobodził od oblężenia *Mantuę* i *Peschierę*, i odzyſkał ſtanowiſka które armia *Francuzka* zaymowała przed 5. Kwietnia.

(G. *Darnaudat* ogłoſił dziś tęż samę wiadomość przez liſty które dodaią, iż *Francuzi* zabrali 3500. jencow. Zapewniaią nas, iż Generał *Colaud* odebrał w tymże czaſie urzędowne donieſienie, i że ma ie ogłoſić przy parolu na lewym ſkrzydle armij.) *(z Gazety Manheimſkiey.)*

W tym momencie dowiaduiemy ſię, iż Rada woienna maiąca ſądzić Generała *Championnet*, uznała go niewinnym.

Wiadome ieſt pozwolenie na mocy którego młodzież od drugiey i trzeciey konſkrypcyi przez innych ochotnikow może być zaſtąpiona, zwyczayna cena za przyſtawienie takowego ochotnika ieſt 1000. talarow, bogaci muszą do 1000. luidorow zapłacić. — Okolica *Helwecka Rapersweil* przyſłała Ciału Prawodawczemu w *Lucernie* rozmaite srebrne połmiſki, i inne sprzęty, które Cesarz *Rudolf* dawnym tamteyszym mieszkańcom dał w podarunku. — Z południowey *Francyi* znaczne oddziały woyſka do *Włoch* poſłane zoſtały.

z Hanau dnia 30. Kwietnia.

Do fortecy *Landau* przyprowadzono na dniu 26. t. m. 14 dawnych członkow rządu *Berneńſkiego*, iako więzniow ſtanu. Nad *Niddą* przed kilku dniami forpoczty *Francuzkie* znowu porozſtawiane zoſtały, dla dania allarmu, w czaſie zbliżania ſię *Auſtryakow*. Nie ſłychać iednak, aby woyſka Cesarſkie w *Frankonii* pomnażać ſię miały. — Baron *Albini* przybył iuż z *Raſtad* do *Aschaffenburga*. — Wielki i piękny drewniany moſt pod *Szaffuzą* na 364. ſtop długi o dwoch arkadach, nayprzednieysze dzieło w budownictwie, ſpalone teraz przez *Francuzow*, był wyſtawiony w 3ech latach po roku 1754. przez P. *Grubenmann* z *Appenzell* prawdziwie oryginalnego geniusza w kunszcie ſwoim.

z Stutgardu dnia 30. Kwietnia.

Od kilku dni bieg poczty nie tylko od ſtrony *Bazylei* i *Strażburga*, ale także od ſtrony *Frankfurtu* zupełnie ieſt zatamowany, wczoray iednak trzy poczty zatrzymane, z *Frankfortu* przez okrążenie przybyły do *Conſtadt*.

Oſtatnie wiadomości z *Freyburga* pod dniem 22. ſą w naſtępuiącey osnowie: „*Francuzi* zawſze ſię ieszcze utrzymuią z tey ſtrony *Renu* przy ſtarym *Brisach*. Sciągneli z wyżſzey *Alzacyi* kilka tyſięcy wieśniakow do roboty około ſzańcow, 1500. pracuie teraz w ſtarym *Brisach* nad dalszą fortyfikacyą ſzańcow przedmoſtowych. Dnia 21. wpadli w nocy do *Ginglingen*, zabrali co mogli, i wyprowadzili z ſobą Proboszcza tamteyszego iako zakładnika. Wieśniacy uciekaią do Miaſta naszego; nayg orszą rzeczą ieſt, iż pol uprawiać nie mogą. Pod *Eimeldingen* bliſko *Lörrach* Francuzi oboz założyli. Z rozkazu Arcy-Xiążęcia *Karola* wszyscy Emigranci muszą ztąd wyieżdżać, i o kilka mil za armią zoſtawać.“

z Koblentz dnia 2. Maia.

Generał kommenderuiący w mieście naszym donosi armii, iż Gen: *Moreau* zwyciężył nieprzyiacioł pod murami *Mantui*, iż ta twierdza zoſtała uwolniona od oblężenia, iż młodzież z kraiu *Bonońſkiego*, *Ferrarſkiego* i z okolic połączywſzy ſię z *Francuzami*, dała w tym zdarzeniu wielkiego męſtwa dowody (Wyięte z gazety pod tytułem *Mercure du Rhin.*)

z Kaſſel dnia 2. Maja.

Przez nadzwyczayną okazyą dowiaduiemy ſię o okropnym zamordowaniu poſłow *Francuzkich Roberjot* i *Bonnier* w nocy dnia 28 Kwietnia przez huzarow *Szeklera*, na wyiezdzie ich z *Raſtad*. Donoszą nam ten godny pożałowania przypadek z przydaną okolicznością, iż trzeci poseł *Francuzki Jean de Brie* rano na dniu 29 o świcie powrocił do *Raſtad*, i zaraz potym odprowadzony zoſtał wraz z familią Ob. *Roberjot* i ſekretarzem legacyi *Rosenſtiel* pod konwoiem woyſka *Auſtrya-*

ckiego i *Badeńſkiego* aż do przewozu na *Renie*, gdzie im aſſyſtował także ſekretarz legacyi *Pruſkiey de Jordan*.

Od brzegow Menu dnia 3. Maja.

Odbieramy wiadomość, iż dnia 26. p. m. odprawiła ſię bitwa między woyſkami *Auſtryackiemi* i *Francuzkiemi* od ſtrony *Lörrach*. Po tey bitwie woyſka Ceſarſkie zaięły to miaſto.

Liſty z *Sztokolmu* donoszą, iż Dekretem pod dniem 6. t. m. wyszłym zakazane ieſt w całey *Szwecyi* używanie Kawy zacząwszy od 1. Lipca roku teraźnieyszego. Wprowadzanie tego towaru, ieſt pod naysurowszemi zabronione karami.

Donoszą z *Monachium*, iż pierwſzy zaciąg woyſka zoſtał uſkutecznionym. *Bawarya* doſtarczyła ſześć tyſięcy ludzi; *Palatynat* dwa tyſiące; Ci nowo zacieżni ſłużyć tylko będą do zapełnienia regimentow. Za kilka mieſięcy ma być nakazany powtórny zaciąg, z którego armia pomnożoną będzie 10. tyſiącami ludzi. Elektor czyni także urządzenia cywilne, które okazuią mądrość iego. We wſzyſtkich Departamentach vice-Prezydenci znieſieni są iako niepotrzebni. Liczba Konsyliarzow Dworſkich i innych urzędnikow znacznie także umnieyszoną zoſtała.

z Frankfortu dnia 3. Maja.

Rapport urzędowy w gazecie *Lucerny* doſtatecznie pokazuie, iż to nie była płonna trwoga iakoby Dyrektoryat *Helwecki* w *Lucernie* miał bydź napadniętym. Insurgenci uzbroieni w kosy, piki, widły, iuż byli tylko o trzy godziny drogi od *Lucerny*. 500 *Francuzow* i tyleż *Helwetow* wyszło na przeciw nim, do wſi *Ruſtwyl*, wypędzili ich ze wſi i zagnali aż do laſu. Dowodźca insurgentow *Niemiec Müller* zoſtał zabitym, a insurgenci cofnęli ſię do *Willisau*. Przyprowadzono 15 jeńcow samych młodych ludzi do *Lucerny*. Daleko krwawsza utarczka zaszła w okolicy *Thun* gdzie 300 insurgentow legło na placu. W dolinie *Culsn* rownie zaburzenia powſtały. Prefekt z *Arau* pomaſzerował tamże z 4 kompaniami, rozbroił mieszkańcow i zaiął w niewolę dowodzcow.— Liſt z *Strazburga* wyſtawia nieukontentowanie iakie ſprawił niepomyślny obrot woienny, mianowicie w Departamentach *Włoſkich*. W woyſku także panuią wielkie niechęci z przyczyny wyboru niektorych Generałow.— W niżſzym *Renie Francuzi* maszeruią w rożne ſtrony, tak iż nie można doſtrzedz czy w gorę tey rzeki czy na doł poſtępuią. Fortyfikacye *Moguncyi* i *Kaſsel*, rownie iak linie nad rzeką *Queich* są teraz naprawiane.

Na dniu 19. Kwietnia *Konſtancya* powtornie od *Auſtryakow*, którzy ią dotąd ſzturmowali, wezwaną była do poddania ſię. *Francuzi* maią za miaſtem liczny oboz. Dopoki tylko maią w ręku *Konſtancyą*, operacye Arcy-Xięcia *Karola* wielkiey przeszkody doznaią.

Od niższego Renu d. 4. Maja.

Carnot uſiłuie w Pamiętnikach pod imieniem iego wyſzłych oczyścić ſię z zarzutu iakoby chciał zrobić trewolucyą. Głownieyszym dowodem który na obronę ſwoią przytacza, ieſt, iż w kontrewolucyi miał wſzyſtko do ſtracenia a nic dozyſkania. Gdyż (rzecze) żaden na świecie urząd nie mogł zaſtąpić dla mnie doſtoyności Dyrektora. Oświeca także niektore szczegoły dotąd taiemnicą w świecie politycznym będące. Mowi on 1) iż *Mantua* rzeczywiście w artykułach przedugodnych w *Loeben* Domowi *Auſtryackiemu* była zapewniona. Gdy iednak wkrotce ſpoſtrzeżono ſię, iż exyſtencya Rzpltey *Włoſkiey* przez to odſtąpienie byłaby narażoną, przeto *Buonaparte* proponował odſtąpienie *Wenecyi*, a mysl tę *Carnot* podał. 2.) Utrzymuie, iż położenie Generała *Buonaparte* w *Styryi* było bardzo niebespieczne, i że nic nie pozoſtawało iak zawrzeć pokoy. 3.) *Carnot* wnioſł w Dyrektoryacie aby żądano od *Hiszpaniy* odſtąpienia *Florydy* i *Luisiany* dwoch prowincyow w *Anerycе* pułnocney, a za to Xiąże *Parmeńſki* aby otrzymał wielką część kraiow Papieſkich z tytułem Krola, dla dania *Hiſzpaniy* znacznego wpływu na *Włochy*. 4.) Dyrektoryat miał zamiar otrzymać od *Anglikow* przez negocyacyą lub ſiłą *Trinconemale*, i przyłączyć ią do *Francyi*.

z Iazylei dnia 26. Kwietnia.

Przechodzą u nieuſtannie woyſka na wzmocnienie armii Generała *Maſſeny*.

Liſty z *Lucerny* donoszą, iż we wszyſtkich kantonach poſtanowione będą Trybunały woienne dla wchodzenia w przyczyny wymawiania ſię od ſłużby, i w powszechności względem wszelkiego oporu ku rozkazom rządowym, Członki Trybunału wybierane będą pomiędzy woyſkiem czynnym; kara śmierci naznaczona ieſt przeciwko wszczynaiącym zamięszania; ich ſtronnicy podeymować będą koszta exekucyi, a część ich do korpusu poſiłkowego natychmiaſt wcieloną zoſtanie.

Malkonteńci nasi zachowuią ſię w spokoyności, nie widząc dla ſiebie nadziei rychłey pomocy, i w przekonaniu, iż *Francya* niczego nie zaniedba, ażeby utrzymywać kommunikacyą z *Włochami*.

Od piętnaſtu dni armia *Francuzka* w naszym kraiu i w okolicach *Kehl* znacznie ſię powiększyła, i iuż ma na ſto tyſięcy ludzi wynoſić. Naygorszy tylko niedoſtatek furażow, ktore o 40. i 50. mil ſprowadzać potrzeba.

z Tryeſtu dnia 21. Kwietnia.

Nadzwyczayny kuryer przywiozł 100 tyſięcy złotych na nadgrodę dla armii *Włoſkiey*, rownie iako i wiele krzyzow Maryi Tereſſy oraz trzy chorągwie haftowane ręką Cesarzowey Jmci, ażeby były oddane regimentom które ſię naydzielniey potykały.

Mieszkańcy naszego miaſta dały dla naſzey armii w podarunku 200 beczek gorzałki, które zawieziono do *Werony*, poſłali także cztery małe baryłki Rosoglio dla Generała artylleryi de *Kray*.

z Wenecyi dnia 23. Kwietnia.

Głowna ſiła flotty *Roſſyiſko-Tureckiey* udała ſię z wielu woyſkami lądowemi do *Sycylii*, a iak tylko oczekiwana z Czarnego morza flotta transportowa *Roſſyiſka* z 1500. ludźmi ſtanie przy *Meſſynie*, powszechny attak do *Neapolu* będzie przedſięwziętym. Admirał *Nelson* czynić będzie wylądowanie z flottą swoią i 7. tyſięcami *Anglikow*. Bydź może, iż to wylądowanie z powodu teraznieyszego położenia rzeczy razem pod *Liworno* i *Genuą* będzie przedſięwziętym, dla odcięcia retyrady armii *Francuzkiey* pod Generałem *Macdonald*. Armia *Neapolitańſka w Kalabryi* dochodzi znowu do 30. tyſięcy. W *Sycylii* ſtoi 18. tyſięcy ludzi, którzy do wylądowania maią być przeznaczeni.— Przy ſchwytanym niedawno kuryerze *Francuzkim* znaleziono liſt Generała *Scherer*, w którym tenże żąda iak nayprędszych poſiłkow od Generała *Macdonald*. W iſtocie ſamey *Francuzi* iuż ſię znayduią w marszu z kraiu *Rzymſkiego* i *Toſkańſkiego* ku brzegom *Po*.

Pocztą dziſieyszą Wrocławſką nieodebraliśmy iak tylko ieden numer Dziennika Frankfurckiego *i ieden Gazety* Lipſkiey.

O B W I E S Z C Z E N I A

Gdy J. K. Mci Prześwietna Woienna-Ekonomiczna Kamera w Warszawie rezolwować raczyła, że w tuteyszey Intendenturze w Cyrkule *Łęczyckim* i *Zgierskim* położone dobra Królewſkie *Mchowice* i *Zdziechow*, *cum attinentiis* na lat dwa, to ieſt od S. Jana r. b. do tegoż ſamego w roku 1801, *per modum Licitationis* w dzierżawę puszczone być maią; więc termin do teyże licytacyi na dzień 27. Maja r. b. w pomieszkaniu Intendenta *Kurcyusza* w *Tkaczewie* naznaczony ieſt. Co ſię wſzyſtkim dzierżaw tych sobie życzącym, i kwalifikacye potrzebne maiącym do wiadomości podaie. — Dnia 2. Maja 1799.

Królewſka Pruſs Południowych Ekonomiczna Intendantura Zgierſka.

Kommiſſya wspolna przez Nayiaśnieysze Dwory dwa Cesarſkie i Królewſko-Pruſki do upadłych sześciu Bankow, to ieſt: UUr. Piotra *Teppera*, Karola *Schultza*, Fryderyka *Kabryta*, Prota *Potockiego*, Macieja *Łyszkiewicza*, i Jana Dawida *Heislera* wyznaczona.

Gdy w celu rozpoznania Praw i pretensyi Wierzycieli do maiątku JW. Prota *Potockiego* ubiegaiących ſię, i rychłego przez to zamierzonemu dziełu przybliżenia końca, Rezolucyą ſwą pod dniem 10 mieſiąca Października roku 1798 za ſprowadzeniem Aktow i Xiąg kantorowych *Machnowieckich* do *Warſzawy* likwidowania tychże praw i pretensyi, wſzyſtkim Wierzycielom takowe prawa i pretensye mieć ſię rozumieiącym dozwoliła, która likwidacya przez Deputacyą do maſſy tego JW. Prota *Potockiego* w *Warſzawie* w domu *Tepperowſki* zwanym przy ulicy *Miodowey* ſtoiącym rozpoczęta zoſtała. Zaczym chcąc przyspieszyć przedſiewziętą likwidacyą, obwieſzcza wszyſtkich Wierzycieli JW. Prota *Potockiego*, w którychkolwiek bądź kraiach znayduiących ſię i mieszkaiących; ażeby ci którzy dotąd ieszcze nie likwidowali ſię w mieyscu wyżey wyrażonym przed tąż Deputacyą prawa i pretensye ſwe iakowe do ſubſtancyi Jaśnie Wielmożnego Prota *Potockiego* mieć ſię ſądzą, w przeciągu *czasu* mieſięcy czterech, to ieſt: do dnia 1go Mca Lipca roku bieżącego *inclusive* złożyli, one udowodnili, i do likwidacyi podali, deklaruiąc, iż po upłynionym tym terminie zaraz w tygodniach dla maſſy JW. Prota *Potockiego* przeznaczonych do rozsądzenia w ſądownictwie pretensyi wierzycielſkich ſposobem, iako wyżey likwidowanych przyſtąpi, nielikwiduiący ſię w czaſie wyżey oznaczonym Wierzyciele, przypiszą ſwey winie, że pretensye ich, iako nielikwidowane za żadne i prekluzyi uległe uważane będą; które to Obwieszczenie aby każdego doszło wiadomości, nietylko przez Gazety publiczne, lecz oddzielnie drukowane ogłoszenia po wſzyſtkich Rządach kraiow rozeſłać ſię maiące publikowane mieć chce, i uſkutecznienie tego Administracyi maſſy JW. Prota *Potockiego* zaleca.— *Działo ſię w Warszawie na ſeſſyi Kommiſſyi dnia 27. mieſiąca Lutego* 1799. *roku.*

K. RACZYNSKI Prezes.

(L. S.) *T. Wędrychowſki S. K. B. Regent.* mpr.

D O N I E S I E N I E.

Miaſto *Sidra* z częścią przyległemi do tegoż należącemi Folwarkami, w kordonie Pruſkim, Powiecie Grodzińſkim, o 8. mil od Białegoſtoku, 2. od Sokułki, 3. od Niemna i Grodna leżące, *będą* w Białymſtoku przez publiczną licytacyą więcey daiącemu dnia 15. Czerwca r. b. 1799. na rok, dwa, lub trzy *zadzierżawione*. Puszczone były dotychczas za ſummę arędowną roczną Złł: Pol: 45,000: wynoszącą. Chcący licytować, a niemaiący w Pruſiech wschodnich poſseſsyą dziedziczną czyſtą naymniey 2000. czerw: złł: wartuiącą, zaświadczeniem hypotekalnym i kwitem z 24go grosza dowiedzioną, powinien złożyć kaucyą *in Solidum* obowiązuiącą na 2000. czerw: złł: Obywatela tamże do tegoż objektu doſtatecznie oſiadłego, z okazaniem takowychże dowodow, o teyże doſtateczności przekonywaiących. Udeterminowany przez *plus offerencyą* dzierżawca, obowiązany będzie w dzierżawę puszczaiącemu, *natychmiaſt wyliczyć czerw: złł: Holl. obrącz: ważn:* 500. a to pod przepadkiem, ieżeli na dzień 22gi tegoż mieſiąca i roku, resztę roczniey arędowney summy licytacyą udeterminowaney, podobnymże nieopłaci złotem. Punkta do kontraktu i objaśnienia ściągaiące ſię do intraty tych dobr zoſtaną wkrotce nadeſłane JP. Labezinsowi, Fiſkalisowi Kameralnemu w Białymſtoku, gdzie do tey dzierżawy ochoczym, każdego czasu kommunikowane będą, a w czaſie wiadomość dana o godzinie licytacyi, i w ktorym tam domu ma odbywać ſię.